

Příloha k protokolu o SZK č.:

Diplomantka: Andrea Světlá

Vysoká škola: PF JU

Obor: Učitelství Aj/Fj pro 2. st. ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Vedoucí diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: 12. 5. 2014

Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Zkušenosti s realizací primární prevence na základních školách

Autorka předkládá k posouzení práci, která se svým zaměřením velmi aktuální. Základní školy jsou postaveny před úkol realizovat v rámci svého výchovného a vzdělávacího programu systematickou primární prevenci. Tento systém školní prevence je metodicky řízen na úrovni jednotlivých krajů, poradensky je podporován ped. psych. poradnami, ale vlastní odpovědnost za realizaci programů v praxi zůstává na jednotlivých školách. Otázkou tedy zůstává, do jaké míry odpovídá zaměření školních preventivních programů potřebám žáků, jak reflektují realizované preventivní aktivity situaci ve škole a jak organizátoři reagují na zkušenosti a potřeby dětí. Na tyto otázky se předložená práce pokouší odpovědět, a to v situaci, kdy k podobnému zhodnocení dosud pravidelně nedochází. Cíl práce a zaměření výzkumu tak otevírají důležitý prostor pro další podobná šetření.

Teoretická část diplomové práce je logicky uspořádána, směřuje od obecnější charakteristiky negativního (rizikového) chování k podrobnějšímu popisu jednotlivých projevů rizikového chování a důsledků, které mají pro školní realitu. Tato část práce je obsahově zpracována dostatečně kvalitně, autorka vhodně kombinuje aktuální informace z dostupné literatury i z odpovídajících internetových pramenů. Správně si všímá koncepční změny, která posunula pojetí prevence od reagování na výskyt sociálně patologických jevů směrem ke snaze porozumět a předcházet tzv. rizikovému chování. Na druhou stranu se nezmiňuje o celkovém systému řízení školní prevence – školy nestojí ve své práci ve vzduchoprázdnu, preventivní program by měl odpovídat jak ŠVP, tak republikové či regionální preventivní strategii. Vzhledem k cílům práce, v nichž si předsevzala porovnání škol v Jihočeském kraji, bych považoval za vhodné, aby autorka zařadila alespoň krátkou zmínku o strategii prevence v Jihočeském kraji.

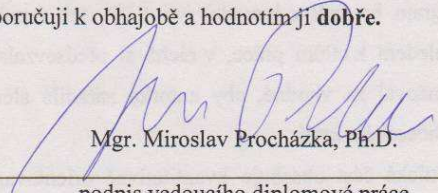
Praktická část obsahuje kvantitativně orientované šetření, provedené na dvou základních školách v Jihočeském kraji (33 respondentů). Problémem této části práce je velice malý počet

respondentů, který neumožňuje při zvolení kvantitativní metodologie dosáhnout jakýkoli zobecnitelných výsledků. Přitom dotazník, který si autorka vytvořila, je velice rozsáhlý a je jím možné získat zajímavou zpětnou vazbu o programech, které školy realizovaly. Vyhodnocení dílčích výsledků je sice velmi přehledné a svědčí o autorčině systematičnosti, ale autorka popisuje obě dvě školy odděleně, což při nepatrném počtu získaných odpovědí ještě více zdůrazňuje nedostatečný počet získaných dotazníků. Objektivizaci výsledků se autorka pokouší dosáhnout zapojením rozhovorů z metodiky prevence, text v přílohách práce doplňuje také o představení úplných textů preventivních programů škol, na nichž probíhal výzkum. Je škoda, že na tyto programy se v textu neodkazuje a nezhodnocuje je. I zde by bylo možné najít odpovědi na otázky, které si autorka pro výzkum zvolila.

K praktické části práce mám následující výhrady či otázky:

- Autorka porovnává dílčí výsledky obou škol – každou zvlášť, při malém počtu respondentů porovnání však nemůže přinést statisticky významné rozdíly.
- V první hypotéze autorka předem předpokládá, že výsledky na jedné ze sledovaných škol (ZŠ Omleňnická) budou ve vztahu k hodnocení prevence negativnější, než na druhé škole. Na základě jaké analýzy si tento předpoklad formulovala?
- U čtvrtého předpokladu stejným způsobem předpokládá, že programy sledovaných škol jsou určitým způsobem předem tematicky zaměřeny – opět: proč očekává, že školy budou dominantně řešit právě otázky záškoláctví, šikany, zneužívání návykových látek?
- U předpokladu č. 3 hovoří o tom, že v případě závažného problému lze očekávat, že žáci vyhledají pomoc třídního učitele. V dotazníku se však dotazuje na problém, se kterým si neví rady respondent či jeho kamarád – jakým způsobem mohli respondenti povahu onoho problému pochopit?

Předložená diplomová práce v teoretické části vyhovuje obvyklým standardům, v rovině formální úpravy splňuje základní požadavky a ve svém praktickém výzkumu se jen přibližuje základním požadavkům na tento typ kvalifikačních prací. Přes uvedené výhrady a s očekáváním upřesnění výsledků práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji **dobře**.

Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 12. 5. 2014